

L'OPINIÓ

“Hostes vingueren que de casa ens tragueren”...

(Ens ha recordat la vella dita catalana el manifest “A los no catalanes”, que tothom pot llegir aquests dies pels carrers de la ciutat.)

Any V - Número 420 • BARCELONA • Divendres, 7 d'octubre de 1932

MANIOBRES SEPARATISTES

Fixades a les parets de la ciutat, hem llegit unes proclames separatistes. Van adreçades als no catalans, els quals són exhortats d'ingressar en una agrupació destinada a fer prevaler llurs drets, a fi que una vegada implantat l'Estatut, els ciutadans, fills de les altres terres espanyoles, no restin a casa nostra en una situació de pàries.

Havíem previst ja que un dia o altre sorgiria alguna iniciativa d'aquesta mena. I per endavant l'havíem condemnada ja amb totes les nostres forces. Es lamentable que conegut el text del nostre Estatut i percebut l'esperit que l'ha imposat, hi puguin haver homes que suposin que els catalans governarem amb un sentit tan exclusivista, que farem impossible la vida de la resta d'espanyols establerts a la nostra terra.

Tota la tasca d'aproximació que els homes d'esquerra de Catalunya i de Castella han portat a terme amb tant d'esforç i coronat amb tant d'èxit, ara de cop i volta intenta boicotejar-la un grup de no catalans residents a Barcelona, els quals proclamen llur desconfiança en l'esperit liberal i justicier de la nova Catalunya i s'apressen a tocar a sometén en defensa de llurs drets. És més de deplorar el fet, perquè havien d'ésser precisament els no catalans que d'anys conviuen amb nosaltres i que saben fins a quin punt és perfecta la nostra cortesia i correcció, i coneixen de temps l'hospitalitat dels catalans; havien d'ésser precisament ells els qui en aquests moments desfesin totes les suspicàcies i tranquil·litessin els alarmistes interessats residents enllà de l'Ebre.

Però no sabem amb quina intenció, uns quants senyors s'han cregut obligats a vetllar per tal que no reduïssim a la condició de pàries els castellans, aragonesos, mallorquins, valencians, andalusos, gallegos, bascos, etcètera, residents a Catalunya. I com a primera mesura, han llançat un manifest típicament separatista, car reunir en una agrupació desproveïda de tot criteri polític—segons confessió pròpia—a tots els no catalans, lligats només per l'interès “nacional”, equival a declarar-se ells mateixos estrangers a casa nostra, en oberta contradicció amb el text de l'Estatut i amb el sentiment català.

Un altre document separatista circulat aquests dies, és una lletra que la secretaria a Barcelona d'un partit polític espanyol, ha adreçat als altres partits polítics de casa nostra, que també tenen la central a Madrid. La lletra aquesta contenia la suggerència d'establir una aliança de partits espanyols a Catalunya, per tal d'obtenir el control del Govern autònom. Ací, també, s'intentava dividir en dos bàndols els ciutadans de Catalunya: els fills de la terra i els forasters. Ultra el de separatista, a aquest document li escau el qualificatiu de colonial, car després de proposar l'aliança dels partits no catalans, reclamava per a ells la direcció de Catalunya. ...

La maniobra és d'una ingenuïtat total. Creure que els catalans i catalanistes abandonaran gentilmente el Govern a les mans dels partits espanyols, és desconèixer en absolut els sacrificis de tot ordre que la nostra terra porta fets per a l'obtenció de l'autonomia.

Caldrà repetir-ho una i una altra vegada: Catalunya lliure ha d'ésser dirigida per les organitzacions polítiques catalanes, però dintre aquestes hi tenen cabuda, amb idèntics drets que els catalans, tots els ciutadans, sigui quin sigui el seu lloc peninsular d'origen. Allò que no és normal ni digne, és que els no catalans s'agrupin en partits sense cap altre lligam, entre ells, que el fet de no ésser catalans. Això és separatisme pur. I si sobre això intenten governar-nos a casa nostra, aleshores és colonització.

Tenim la plena seguretat que els enrolaments de no catalans no obtindran ni el més petit èxit. Foren moltíssims els fills dels altres pobles peninsulars que cooperaren a l'alliberament de Catalunya i que ara presten suport a les institucions i als partits nostrats. Si hem escrit les anteriors ratlles és per a prevenir els qui poguessin ésser sorpresos en la seva bona fe, sense pensar que el sol fet d'adherir-se a una campanya semblant, és un acte de desconfiança vers Catalunya i la República liberal, que li ha reconegut l'autonomia.

EL PRIMER INSTRUMENT NOTARIAL ESCRIT EN CATALA

Contra el que digueren alguns diaris catalans amb referència a la signatura del primer instrument notarial escrit en català, ens plau de manifestar que la prioritat en la catalanització d'aquells documents, l'ostenta l'acta de subhasta de proveïment de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de Sant Feliu de Codines a Centelles, signada pel conseller de Justícia, senyor Pere Comes, i pel senyor Jaume Deves en qualitat d'adjudicatari. Aquesta acta, autoritzada pel diputat a la Generalitat, senyor Joan. Ll. Pujol i Font, fou autoritzada en català pel notari, senyor Josep Lambert i Espinosa Gozalbo.

L'acte tingué lloc el dia 27 de setembre al despatx del conseller de Justícia del Govern de la Generalitat.

EL GOVERN NO VOL COBRIR VACANTS ALS AJUNTAMENTS FINS A LA RENOVACIÓ GENERAL DE L'ABRIL PROXIM

Madrid, 6. — Aquesta tarda, a les cinc, se celebrarà la reunió dels senyors Carner i De los Rios, per a tractar de l'acoblament pressupostari.

També s'ocupà el Consell de l'esmena presentada pel senyor Ossorio i Gallardo i altres diputats, al dictamen relatiu als regidors nomenats per l'article 29.

Es fixà el criteri del Govern, contrari a què les vacants que es produeixin es posin a elecció, perquè encara que tots els ministres són partidaris de l'aplicació del sufragi per al proveïment d'aquests càrrecs de representació popular, el Govern considera que aquesta ocasió no és adient per a convocar eleccions de regidors als Municipis que legalment han de sotmetre's a renovació el proper mes d'abril.

LA CONFECIÓ DELS PRESSUPOSTOS

Madrid, 6.—A dos quarts de quatre de la matinala ha acabat el Consell de ministres al ministeri de la Guerra.

El primer en sortir ha estat el ministre del Treball, el qual ha manifestat que s'havia confirmat el que havia dit en començar, o sigui que solament s'havia tractat dels pressupostos, havent-se aprovat els d'Obres Públiques i Agricultura.

Després han sortit els senyors Prieto i Domingo.

Han estat preguntats pels periodistes sobre les rebaxes introduïdes als pressupostos dels seus respectius Departaments, i el senyor Prieto ha contestat que s'havien fet rebaxes en tots els Departaments.

També ha dit que s'havia acordat que cada ministre dels que no tenen aprovat el pressupost dels seus respectius Departaments, es reunixin amb el de Finances perquè aquest els indiqui les rebaxes que han de fer.

El sistema proposat pel senyor Prieto consisteix que la rebaxa es faci d'acord amb els directors generals i amb els caps de secció.

El senyor Prieto ha acabat dient que el divendres tornarien a reunir-se en Consell ordinari.

Els altres ministres no han fet cap manifestació d'interès.

El Consell s'ha dedicat, en gran part, a l'examen minuciós del pressupost d'Agricultura.

El senyor Prieto ha dedicat el matí al ministeri, amb l'interventor general i amb el director del seu Departament per a tractar de la poda imposada pel ministre de Finances per tal d'assolir un pressupost nivellat.

Queden pendents d'examen els pressupostos d'Instrucció Pública i Governació.

ALGUNES XIFRES

Madrid, 6. — Segons notícies d'avui, es pot dir que virtualment en el Consell d'anit van quedar acordades les xifres dels pressupostos parcials dels diferents ministeris.

Ha calgut rebaxar de la quantitat total la de 600.000.000 de pessetes, per tal d'anivellar el pressupost general. Només resten algunes partides per a acoblar, per a la qual cosa els titulars de les diverses carteres celebraren conferències amb el seu company d'Hisenda, per tal que els pressupostos puguin ésser llegits en la

UN INFORME

El report Lytton està fent treure foc a milions de japonesos queixals imperialistes. Aquesta gran fogositat farà més gràcia al qui tingué en compte que el tal report no variarà en res la situació a Manxúria. El flamant Manxukuo continuarà tan estable, apuntalat per milers i milers de batonetes japoneses, i els milions de camperols xinesos que s'hi troben esperaran resignats a ésser definitivament convertits en una segona edició dels coreans. I encara més, és molt probable que la vària diplomàcia de la Societat de Nacions trobi la manera de treure del report Lytton totes les raons necessàries per a justificar l'actuació japonesa i posar-hi el conjonctiu.

Però tanmateix els japonesos estan furiosos. És que el report, per tard que hagi arribat, no ha deixat de dur alguna d'aquelles veritats que desplaïen als injustos i les ha dutes degudament signades per representants dels països més poderosos de la terra. El report reconeix, entre altres coses, una de les que tots sabem: “que el Japó s'ha apoderat per la força, contra els desigs dels seus habitants, d'una gran extensió de territori xinès”. Això és el que el Japó imperialista no vol tolerar. No li fa res que tothom ho sapiga ni que ho diguin els que ell ha explotat; però no vol que sigui dit per representants de països prou forts per a ésser considerats per ell respectables. No en té prou de fer el que li plau a Manxúria, sinó que encara vol mantenir la ficció que tot és fet en bé de tothom.

sessió del divendres de la propera setmana.

Pel que fa al pressupost de Justícia, la part que hom dedica a augmentos de sou dels magistrats, ha estat reduït en una meitat, és a dir, prop de 3.000.000 de pessetes, per la qual cosa caldrà rebaxar la llista dels sous ja publicada, però consignant-se en l'articulat que en el pròxim pressupost s'inclourà la quantitat restant.

Pel que fa al personal de presons, s'ha fet també alguna reducció que puja a 445.000 pessetes en conjunt, deixant dos milions per a augment de sous.

EL PRESSUPOST DE COMUNICACIONS

Madrid, 6. — El senyor Galarza ha manifestat aquesta tarda que en el pressupost del ministeri de la Governació, en la part corresponent a Comunicacions, s'havien consignat alguns augmentos importants que sumen més de vint milions de pessetes.

Entre les millors portades a cap, en el cas d'ésser aprovat aquest augment per les Corts, hi ha la construcció de nous cotxes de Correus, que ofereixin millors condicions de viatge que els actuals i la construcció de nous edificis per a casa de Correus, amb la qual cosa es podrà arribar a alleujar de certa manera la crisi de l'atur.

Segons sembla, els augmentos que primerament s'han fet en el pressupost del ministeri de la Governació, en la part que afecta a comunicacions, han estat rebaxats en més de dotze milions de pessetes.

MILITARS SEDICIOSOS I DESVERGONYITS

Sevilla, 6. — S'ha constituït el Jutjat a l'Audiència i ha efectuat diligències sobre els incidents esdevinguts ahir al pavelló de Marina.

Han desfilat davant el jutge, el tinent fiscal senyor Mateola i els restants components del Jutjat i l'alcalde i els regidors.

Les declaracions s'han perllongat fins les dues de la tarda.

D'una de les versions sobre el succés es desprèn que aquest va començar amb un incident en el qual es dirigiren paraules molt dures el coronel Varela i el tinent fiscal Mateola.

Els processats restants xiularen el Jutjat, expressant menyspreu i es burlaren de l'alcalde i dels regidors.

LA LLEI MUNICIPAL DE LA REPUBLICA

Madrid, 6. — Al Ministeri de la Governació, segons les nostres notícies, tenen ja molt avançat el projecte relatiu a la nova llei municipal, la qual, probablement, serà sotmesa als ministres en un dels pròxims Consells per tal de portar-la de seguida a les Corts, a fi que el Govern fixi el seu criteri sobre el particular.

LA VISTA DEL COP D'ESTAT DE 1923

Madrid, 6. — Sembla ésser que la vista del procés instruït amb motiu del cop d'Estat, se celebrarà a la primera quinzena de desembre.

Els advocats defensors tenen en llur poder les actuacions, cada un dels quals se li concedeix quinze dies per a l'estudi de l'actuat.

Després el tribunal nomenat per les Corts, admetrà o rebutjarà les peticions proposades.

La vista se celebrarà, com és natural, al Senat.

LA PRIMERA REUNIO DEL NOU CONSELL DE LA GENERALITAT

D'esquerra a dreta, els senyors Casals, conseller de Treball; Comes, Justícia i Dret; Lluhi, Obres Públiques; Macià, Presidència i Agricultura; Terradelles, Governació; Gassol, Cultura; Xirau, Assistència Social; Valdeoriola, comissari adjunt de la Generalitat a Lleida; Serra i Moret, Economia

Ahir, a la tarda, a les set i deu minuts, al despatx del Conseller de Cultura tingué lloc una reunió extraordinària del nou Consell de Govern de la Generalitat, sota la presidència del senyor Francesc Macià.

Amb tot i que la reunió fou anunciada com a senzill canvi d'impressions i que s'hagués dit amb insistència que es tractaren únicament assumptes sen-

se transcendència—despatx de tràmit—que no es pogueren tractar en la reunió de dimecres per manca de temps, hom suposà que no tindria aquest caràcter intrascendent i que hi serien discutits temes d'interès, a propòsit de l'ingrés de Catalunya a la seva vida autonòmica.

La reunió va acabar a dos quarts de deu del vespre, cosa que confirmà els

càlculs. En sortir els Consellers, requerits pels periodistes, absolutament tots, amb un amable somriure, es negaren a fer cap mena de manifestació respecte al que s'havia tractat. No obstant, hom pogué treure la impressió que durant la llarga entrevista s'havien estudiat coses d'importància remarcable, les quals, segons anunciaren seguidament, seran degudament conegudes.